

[Jørgen Estrup]

ved, at det lejedes værdi er noget, som på et boligmarked med restriktioner fastlægges under usikkerhed og uden fuldstændig viden, men netop ud fra, hvad disse restriktioner betyder for prisdannelsen.

Derfor har vi altså også en situation, hvor man ikke blot kan henvise til, at markedskræfterne nu kan slå igennem, og at det lejedes værdi er et eller andet fastlagt af markedet. Derfor får vi også situationer, hvor fiktive salg påvirker det lejedes værdi.

Jeg tror, jeg må sige til hr. Glistrup, at henvisninger til Milton Friedman i denne sammenhæng faktisk ikke giver mening, men er skrivebordsøkonomi. Både hr. Glistrup og jeg har jo en universitetsfortid. Jeg tror godt, jeg kan love hr. Glistrup, at med de synspunkter ville han ikke kunne bestå en økonomieksamen. Jeg kan så til gengæld fortælle hr. Glistrup, at jeg faktisk har bestået skatteretseksamen, ganske vist ikke hos hr. Glistrup. Så mon ikke vi skal lade det være ved det og sige, at vi har forskellige politiske opfattelser af, hvad der er fornuftigt i den nuværende situation.

Endelig skal jeg blot sige til hr. Jørn Jespersen, at det altid har været radikal opfattelse, at kapitalgevinster er samfundsskabte, og at de derfor også er af en sådan natur, at samfundet bør forhindre dem, så vidt det overhovedet er muligt. Men man kan jo altid diskutere, hvad der er kapitalgevinster. Det har bl.a. noget at gøre med, hvilket udgangspunkt man tager.

Glistrup (FP):

Enhver fornuftstænkende vil være enig med hr. Jørgen Estrup i, at når vi skal diskutere leje- og lejelejerproblemer her i Danmark i 1988, skal det ske på grundlag af det, der eksisterer i Danmark, og det danske lejemarked er præget af, at der ved krigsudbruddet den 1. september 1939 blev indført en række midlertidige restriktioner, hvor midlertidigheden endnu ikke er udløbet.

Så må vi altså begynde at sige: Skal vi så fortsætte ad restriktionernes vej, ja eller nej? Her viser al erfaring, at den ene restriktion avler den næste restriktion, der avler den tredje restriktion, der avler den fjerde restriktion som f.eks. hr. Jørgen Estrups lovforslag, der jo, om man så må sige, giver restriktion nr. 247 i dette tidsforløb på snart 50 år.

Dér er det jo, jeg siger, at når vi kigger os omkring i verden, så vil vi se, at de steder, hvor man har afviklet krigstidens restriktioner, har man et langt sundere lejemarked. Det er købers marked, på samme måde som vi har det med køleskabe, med Mallorcarejser og lignende ting, hvor vi ikke har restriktioner, og sundere end alle de usunde ting, som bl.a. hr. Jørgen Tved har oplevet, som går i svang, og som en restriktionsøkonomi fører med sig.

Derfor må vi se ud over vores egen næsetip og sige, at nu har vi eksperimenteret med restriktioner i 49½ år, og det har altså vist sig at være en dårlig vej, og derfor laver vi et øksehug og ophæver alle restriktionerne, som Belgien gjorde.

Jeg havde den glæde at tilbringe en weekend med den kvindelige ordfører for Det Radikale Venstre, dengang denne sag var til principiel behandling her i Folketinget i juni måned 1951, og hun skulle ind til et radikalt møde den næste dag og være afgørende for, om vi skulle fortsætte ad restriktionsvejen eller vi i juni 1951 skulle afskaffe restriktionerne. Jeg beklager meget, at det ikke lykkedes mig at overbevise hende kraftigere, end jeg gjorde. Så havde Danmark været mange ulykker foruden.

Det begreb, som hr. Jørgen Estrup opererer med, det lejedes værdi, i en restriktionsøkonomi, det er simpelt hen nonsens – *contradictio in adjecto*, tror jeg det hedder på latin, når vi skal tale universitetssprog – fordi det lejedes værdi er én eneste ting, nemlig hvad der er nogle mennesker der er rede til at give i lejebeløb, og anden lejeværdi er der ikke. Det er totalt uden rationalitet eller virkelighedsforbindelse at tale om, at man har en vis lejeværdi af en eller anden størrelse, som man frigør fra markedet, et mål for, hvad folk vil betale. Derfor har hr. Jørgen Estrup grundlæggende, fundamentalt uret i det, han anførte.

Jørn Jespersen (SF):

Hvis jeg var hr. Glistrup, ville jeg føre mig knap så skræmmet frem i denne sag. Der er tale om et forslag, der handler om udlejnings- og lejelejerproblemer, hvor man som bekendt beregner lejen efter omkostningsbestemte principper, hvorimod der i erhvervslejemål er tale om begrebet det lejedes værdi.

Selv om det ikke er relevant for dette forslag, er der måske nogle ting, der alligevel ikke bør